

Deputātu bloka “Kods Rīgai” viedoklis par nesaskaņām RD koalīcijā

Publicēts: 28.06.2023.

Atjaunināts: 29.06.2023.

Pretvalstiskie spēki rīvē rokas

Kur divi strīdas, tur trešais priecājas – vēsta sena atziņa. Varētu domāt, ka šā brīža politiskie ieguvēji esam mēs – “Kods Rīgai” koalīcijas deputāti, kuri nav tiešā veidā ierauti Rīgas domes (RD) lielāko frakciju konfliktā par Satiksmes departamentu. Tomēr mēs uz to skatāmies pavisam citādi – ieguvēji ir korumpētie un pretvalstiskie spēki, kurus nesen padzinām no mūsu galvaspilsētas un kuri ļoti vēlētos atgriezties.

Lai kādi nebūtu rīdzinieku pārmetumi šai domei par stabiņu uzlikšanu, smilšu nenotīrīšanu vai izkaltušas zāles plaušanu, tomēr jāsaaka, ka pašreizējā Rīgas domes koalīcija, kuru veido sešas politiskās organizācijas, divos savas valdīšanas gados ir paspējusi ievērojami mainīt ierasto koruptīvo Rīgas pārvaldības formu, atbrīvojoties gan no ģimenes locekļu un partijas biedru masveida fiktīvas nodarbinātības kā parādības, gan arī likvidējot dažādas brutālas naudas plūsmu shēmas, caur kurām partijām pietuvinātām organizācijām pumpēta nodokļu maksātāju nauda.

RD esošai koalīcijai ir izdevies vest Rīgu uz pārmaiņu ceļa, lai gan šīs pārmaiņas ir vēl tikai sākuma stadijā un skaidrs, ka viena sasaukuma laikā pārraut ļoti dziļi iesakņojušās neveselīgās Ušakovlaiku paražu tiesības ir grūti.

Viens no ļoti smagiem Ušakovlaika mantojumiem, ar kuru netiekam galā, ir Rīgas satiksmes nozare un viss, kas ar to saistīts. Šī stipri neveselīgā nozare un jau leģendārais Satiksmes departaments apvīti ir neskaitāmiem skandāliem un arī krimināllietām, kurās figurē dažādu bijušo politiķu un ierēdņu vārdi.

Esošajā Rīgas domes sasaukumā atbildība par satiksmes jomu ir uzticēta Jaunās vienotības (JV) frakcijai un tās vicemēram Vilnim Ķirsim. Esam bijuši liecinieki Ķirša ilgstošai cīņai pret bijušo Satiksmes departamenta vadītāju Vitāliju Reinbahu, kurš bija nocietinājies departamentā un tur faktiski izveidojis tādu kā savu atsevišķu ‘karalvalsti’. Bez vienota koalīcijas atbalsta un ciešas sadarbības šī cīņa nebūtu uzvarēta, jo Reinbaha iestrādes bija tiešām vērienīgas, un jebkuru Rīgas domes procesu sabotāža varēja būtiski ietekmēt gan JV, gan visas RD koalīcijas reitingus.

Mūsu acīm vērojot šos notikumus, bija saskatāmas neskaitāmas sabotāžas epizodes, kuras veicināja cilvēku novēršanos no pašreizējā RD sasaukuma, kas neprotot saimnieciski pārvaldīt savu pilsētu. Kulminācija visam bija milzīgā ažiotaža ap katastrofālo ielu seguma kvalitāti, iedzīvotājiem neizprotot, ka tas gadiem nav ticis mainīts un nu pienākusi krīze, kuru izsauc procentuāli vērienīga un vienlaicīga Rīgas ceļu nolietošanās. Beidzoties ziemai, visa koalīcija arī vienojās par vēl nebijušu atbalstu Rīgas ceļu segumu nomaiņai un papildus Vilnis Ķirsis izmantoja iespējas, lai palīdzētu saņemt valsts aizdevumu Rīgas tiltu sakārtošanai.

Vienlaicīgi saprotot, ka Satiksmes departamenta zīmols, vadība un paražu tiesības ir būtiski jāmaina, koalīcija ir uzsākusi departamenta reorganizācijas procesu, uz tā bāzes veidojot jaunu – Ārtelpas un mobilitātes departamentu, kuram loģiski arī tiek sludināts vadītāja konkurss.

Tik tālu arī noslēdzas Pārmaiņu koalīcijas dažādu grūtību kopīgi pārvarētais ceļš un sākas jauns iekšējo saasinājumu posms.

Anonīms sūtījums par nelikumībām Satiksmes departamentā

Saeimai grozot Pašvaldību likumu, būtiski lielāka loma un atbildība ir nodota pašvaldību izpilddirektoriem. Rīgas izpilddirektors nu kļuvis līdzatbildīgs arī par Rīgas domes departamentu darbību un ir apveltīts ar tiesībām kontrolēt un uzraudzīt tos.

Saņemot anonīmu ziņojumu, kurš brīžam juridiski neprecīzi tiek dēvēts par trauksmes cēlēja ziņojumu, Rīgas domes izpilddirektors Jānis Lange kopā ar savu juridisko padomnieku Māri Knoku atstādinājuši no amata Satiksmes departamenta direktora pienākumu izpildītāju Jāni Vaivodu, kurš savukārt izpilddirektora birojam pārmet ilgstošu mobingu un neļaušanu piekļūt dokumentiem, lai pienācīgi sniegtu paskaidrojumus pret viņu ierosinātā disciplinārlietā.

Esošajā situācijā JV nonākusi ļoti asā pretpozīcijā koalīcijas lielākajai frakcijai Pro/Par, kuru pārstāv arī Rīgas mērs Mārtiņš Staķis. Rīgas domes satiksmes nozares atbildīgie politiķi – vicemērs Vilnis Ķirsis un Satiksmes komitejas vadītājs Olafs Pulks nepiekrīt pret Vaivodu vērstajiem pārmēriem un pieprasa no izpilddirektora biroja neatkarīgu disciplinārlietas izmeklēšanu, kam savukārt nepiekrīt koalīcijas lielākā frakcija. Šeit jāiestarpina, ka tas viss notiek tieši laika posmā, kad uzsākti un nobeigumam tuvojas ļoti daudz ceļu infrastruktūras objektu atjaunošanas darbi. Strīda pamatā ir smagas apsūdzības nesaimnieciska ielu atjaunošanas procesa organizēšanā. Uzmanību šiem jautājumiem un publiski izskanējušām apsūdzībām pievērsušas arī tiesībsargājošās iestādes, tostarp Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.

Kods Rīgai redzējums situācijas deeskalācijai

Vispirms, jāsaka, ka redzam milzīgu aizu starp lielākajām koalīcijas frakcijām Rīgas domē – JV un Pro/Par. Šī aiza veidojas arvien lielāka un draud pāraugt bezdibeni, kurā var iekrist pēdējā cerība, ka Rīga tiks saglabāta valstisko spēku pārvaldībā arī nākamajā sasaukumā. Milzīgā naudas plūsma un ceļu būves uzņēmumu specifika, tostarp jautājumi par un ap ceļu būves karteli, uzliek koalīcijas nesaskaņām ļoti neveselīgu fonu, kuru var atrisināt tikai tiesībsargājošo iestāžu izmeklēšana visos gadījumos, kad notiek kādu jaunu apsūdzību izteikšana jeb pirmšķietami pretlikumīgu faktu konstatācija. Mūsaprāt, neviena no koalīcijas partijām, lai cik liela vai maza tā būtu, nav un nebūs tiesīga spriest par noziedzīga nodarījuma apjomu vai vainīgajiem bez profesionālas izmeklēšanas. Protams, tam nepieciešams izmeklējošām iestādēm nodot visu informāciju, kas ir politiķu un/vai ierēdņu rīcībā.

Savukārt RD Pārmaiņu koalīcijai, lai tā nesabruktu, jau tuvākā laikā jāsanāk uz jaunām mediācijas sarunām, kurām jānotiek tik ilgi, līdz spēsim atrast racionālu kompromisu un nonākt ārpus savstarpēji naidīga un iznīcinoša notikumu attīstības scenārija.

Mēs neesam naivi un zinām, ka cieņu nevar pieprasīt, to var tikai izpelnīties un ar cieņu mūsu – valstisko politisko spēku starpā, ir tāpat kā ar sabiedrības un politiķu savstarpējo cieņu. Taču savstarpējā saskarsme var būt korekta un takta izjūta nebūtu jāpazaudē, ja vien vēlamies saglabāt Rīgu Latvijas ietekmē...

<https://www.riga.lv/lv/deputatu-bloka-kods-rigai-viedoklis-par-nesaskanam-rd-koalicija>